

[Preben Lange]

»Vil ministeren redegøre for, hvorledes regeringen vil forholde sig i tilfælde af overførelse af EFs regionalfondsmidler til Danmark fra Grønland ved Grønlands udtræden af EF pr. 1. januar 1985?«

Begrundelse

Ved udmeldelsen af EF vil Grønland opføre sig med at modtage tilskud fra EFs regionalfond. Men da udlodningerne fra denne fond for størstedelens vedkommende er kvotabestemt, således at hvert land modtager en bestemt procentsats fra fonden, vil det beløb, der hidtil er gået til Grønland/Danmark, efter Grønlands udtræden være til rådighed for Danmark. Herved vil Danmark kunne opnå en milliongevinst ved Grønlands udtræden af EF.

Det har gang på gang været slået fast, at Grønlands udtræden af EF ikke måtte koste Danmark yderligere udgifter i forhold til Grønland. Ligeledes må det vel gælde, at Danmark ikke skal tjene på Grønlands udmeldelse, men at de eventuelle økonomiske forbedringer ved udtrædelsen bør komme Grønland til gode.

Det vil derfor være vigtigt at vide, hvorledes regeringen anskuer muligheden for, at et forøget tilskud fra EFs regionalfond via Grønlands udtræden kan modsvarer i de økonomiske mellemværender mellem Grønland og Danmark.

Svar (19/3 84):

Industriministeren (Stetter):

I henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 724/75 om oprettelse af en Europæisk Fond for Regionaludvikling, som senest ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3325/80 af 23/12 1980, er den kvotabundne del af Regionalfondens opdelt i nationale kvoter for hver af de ti medlemslande. Inden for det enkelte medlemsland er der derimod ikke fastsat nogen fordeling på medlemslandets støtteberettigede områder under Regionalfondens. Intet område har således krav på en bestemt andel af sit lands kvota.

Heller ikke for den danske kvota i Regionalfondens er der fastsat nogen fordeling mellem de støtteberettigede områder i Danmark og Grønland. Der har derimod af den danske regering været truffet beslutning om, at

den danske kvota i Regionalfondens forlods skulle udnyttes til projekter i Grønland og derefter til projekter i Danmark.

Siden Regionalfondens oprettelse i 1975 har Grønlands andel af den danske kvota i Regionalfondens været stærkt svingende, alt efter i hvilket omfang der har været gennemført projekter i Grønland, der var støtteberettigede under Regionalfondens.

For øjeblikket forhandles der om en revision af den gældende forordning for Regionalfondens, herunder bl.a. om de støtteberettigede foranstaltninger og de nationale kvoter.

Som det fremgår af ovenstående, vil der således ikke ved Grønlands udtræden af EF være tale om, at der overføres midler fra Regionalfondens fra Grønland til Danmark.

Det tilføjes, at det naturligvis er rigtigt, at Grønlands ændrede tilknytning til EF pr. 1. januar 1985 betyder, at der ikke mere vil kunne opnås støtte fra Regionalfondens til investeringer i Grønland. Disse tilskud har imidlertid altid været ydet ekstraordinært i forhold til statens ordinære bevillinger til Grønland, og det er af alle danske regeringer klart udtalt, at Danmark ikke kan yde Grønland kompensation for de eventuelle indtægtstab, en udmeldelse af EF måtte påføre Grønland.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.

(Fremsat 14/3 84).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af fotografiloven.

(Fremsat 14/3 84).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jimmy Stahr (S):

Fra socialdemokratiets side stiller vi os positivt til de ændringer, som ministeren øn-

[Jimmy Stahr]

sker i denne lovgivning. Der er dog nogle ting, som vi lige skal se på i udvalget.

Når vi er så positive, skyldes det selvfølgelig ikke mindst, at vi står foran en revision af ophavsretsloven; så får vi jo lejlighed til at gå dybere ned i emnet. Vi ved jo alle sammen, hvor besværlig ophavsretslovgivning er, men jeg vil tro, vi får bedre tid til at gå ned i det senere. Så kan vi jo diskutere til den tid, om vi skal have en ny revisionsbestemmelse. Men indtil nu er vi i hvert fald positive over for lovforslagene.

Annelise Gotfredsen (KF):

Også jeg kan sige som den socialdemokratiske ordfører, at vi er positive over for den foreslåede ændring af fotografiloven og ophavsretsloven med en ophævelse af revisionsfristen. Det er da rigtigt, at det er indviklede love. Ophavsretsloven er indviklet, og den bliver genstand for mange diskussioner, når den egentlige ændring skal finde sted. Vi finder det rigtigt, at den egentlige diskussion gemmes til den tid.

Sander (V):

Da venstres ordfører ikke kan være til stede, skal jeg blot sige, at på baggrund af vederlagsaftalen i december 1983 finder venstre det naturligt, at revisionsparagraffen, § 17, bortfalder.

Jeg skal tilkendegive venstres støtte til såvel lovforslag nr. L 111 som lovforslag nr. L 112.

Ingerlise Koefoed (SF):

Det er jo en sag, der har været under behandling meget længe. Allerede i 1977 fastslog man jo, at Danmarks Radios undervisningsudsendelser frit kan bruges i undervisning, mens andre udsendelser kan optages og bruges på betingelse af, at ophavsmændene får vederlag. Men denne gode bestemmelse, som jeg synes det er, har ikke kunnet virke, fordi det har været næsten umuligt at nå frem til en aftale imellem ophavsmændene og undervisningsministeriet og kulturministeriet om vederlagets størrelse.

Der har meget længe i loven været en revisionsbestemmelse, og revisionen er gang på gang blevet udskudt, fordi forhandlingerne ikke blev færdige. Sidste år foreslog ministeren, at revisionsparagraffen skulle ophæves,

men det kunne vi ikke acceptere, idet vi mente, at hvis man igen indsatte en revisionsparagraf, ville man dermed lægge pres på forhandlingsparterne, sådan at man skulle se at blive færdig med en forhandling, og sådan at de mennesker, der faktisk i 4-5 år har haft krav på vederlag, nu også kunne begynde at få et vederlag.

Det er endelig lykkedes at få en aftale, som ganske vist kun gælder for 2 år, men som dog er en aftale. Derfor synes jeg ikke, der er nogen grund til at opretholde revisionsparagraffen. Jeg vil dog sige, at når de 2 år er gået - fra 1984 til 1986 kører man jo et forsøg, så vidt jeg har forstået - vil det være rimeligt, at vi får en eller anden form for orientering om, hvordan det går, hvad man så forhandler om, og hvad man når frem til.

Jeg har forstået, at ophavsretsloven i sin helhed skal revideres snart, og jeg vil godt spørge ministeren hvornår. Vi kan i forbindelse med den revision måske overveje fastsættelse af en ny revisionsparagraf - § 17, eller hvilket paragrafnummer det nu måtte blive. Det er altså utrolig indviklet, når man skal revidere en paragraf inden for et stort lovkompleks, men det mener jeg at vi skal se på.

Når nu ophavsretsloven alligevel skal revideres - og det ved jeg at den skal meget snart - er der lige et par spørgsmål, jeg godt ville have at man tog med ind under revisionen. Jeg vil spørge, om man har tænkt sig at gøre det.

Det første drejer sig om ophavsretslovens § 18, stk. 2, som handler om læsehæmmedes adgang til lydbøger og lydavisere. Det blev ved forhandlinger afgjort for et par år siden - på initiativ af os i øvrigt - at lydbøger produceret ikke-kommercielt nu også var til rådighed for folk, der ikke var blinde og svagtsynede, men almindeligt læseretarderede. Derimod er der stadig væk et problem med de kommunale lydavisere. De er stadig væk kun til rådighed for blinde og svagtsynede og andre, der på grund af invaliditet ikke kan læse en almindelig tekst, men ikke for de mange læseretarderede. Jeg vil spørge, om det indgår i revisionen at gøre noget ved det problem.

Endelig vil jeg spørge, om der i revisionen også indgår problematikken om distribution af video gennem biblioteker, skoler osv., for jeg har forstået, at der er nogle problemer i

[Ingerlise Koefoed]

ophavsretsudvalget om, hvorvidt man må distribuere video gennem ikke-kommercielle kanaler.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi er positivt indstillet over for disse lovforslag, men vil gerne have dem behandlet i et udvalg, da vi har nogle ting, vi vil have drøftet.

Poulsgaard (FP):

Med hensyn til ophavsretsloven har vi jo to gange fremsat forslag om en fuldstændig ny lovgivning på ophavsretsområdet. Det er noget, der trænger sig på. Jeg kan også se i bemærkningerne til lovforslaget, at man er inde på, at nu skal vi have noget gjort ved det. Hvis ikke der går for længe, kan vi da godt tilslutte os den foreslåede ændring og så se, hvordan det går. Men vi kommer til at se med helt andre øjne på ophavsretten; det tror jeg ikke der er den mindste tvivl om.

Lovforslaget om ændring af fotografiloven kan vi også tilslutte os.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Jeg skal på kristeligt folkepartis vegne give tilslutning til begge lovforslag. Jeg ved også godt, hvilket stort arbejde der ligger i et problem som ophavsret, og jeg ved, at det ikke er nemt at gøre noget ved det i øjeblikket. Vi giver vores fulde tilslutning.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg må for en gangs skyld kunne takke samtlige ordførere for en positiv behandling. Ud fra reaktionerne i dag kunne man tro, at det var det bedste forslag, jeg havde fremsat endnu. Det vil der være mange der er enige med mig i, er jeg sikker på.

Til hr. Jimmy Stahr vil jeg bare sige, at jeg er meget enig i, at det er et yderst kompliceret område, og jeg synes derfor, det er meget tilfredsstillende, at folketinget også er enig med mig i, at det nok er en god idé lige at tage en indånding; så kan vi starte på en revision til efteråret. Jeg vil gerne give tilsagn om, at vi vender tilbage til ophavsretslovsrevisionen i folketingssamlingen 1984-85, altså i den kommende samling.

Fru Ingerlise Koefoed rejste to spørgsmål, hvoraf jeg i hvert fald på stående fod kan

besvare det ene, nemlig vedrørende § 18, stk. 2, om lydaviserne. Det er rigtigt, at der for lydbøgerne er indgået aftaler, og det er nok mest rimeligt, at man også vedrørende lydavisere søger at få sådanne aftaler. Men jeg ved jo også godt, at det har taget lang tid at nå frem til aftaler på det område, og jeg vil da gerne give fru Ingerlise Koefoed tilsagn om, at vi vil sende problemet op i ophavsretsudvalget, så man dér kan drøfte, om det skulle være nødvendigt at gribe ind. Men det er klart, at jo mere man kan ordne med aftaler, jo mere tilfredsstillende er det sådan set.

Med hensyn til distribution af video kan jeg sige, at det ikke i øjeblikket ligger i revisionen, men det kan vi jo tale videre om i udvalget og få belyst nærmere.

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for en positiv modtagelse.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt takke ministeren for svaret på spørgsmålet om ophavsretslovens § 18, stk. 2, og sige, at jeg sådan set er enig. Det er rart, hvis man kan klare det her ved aftaler og ikke ved lovindgreb. Men her må jeg måske også, ligesom vi gjorde dengang med lydbøgerne, sige, at det kunne være, man måske skulle skubbe lidt til dem, der skal træffe aftalerne, for der er mange mennesker i dette land, der går rundt og meget gerne vil have adgang til lydaviserne.

Jeg glemte at udtale mig om lovforslag nr. L 112 om ændring af fotografiloven. Her er vores indstilling den samme som til L 111. Hvis alle ministerens forslag var så uproblematisk som dette, ville der ikke være så meget at snakke om – men det er de jo altså ikke.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg siger fru Ingerlise Koefoed tak for tilslutningen til L 112. Hvis alle ministerens forslag var så uproblematisk, behøvede vi altså ikke en kulturminister.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om udbygning af færgefarterne over Store Bælt.
(Fremsat 14/3 84).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

J. K. Hansen (S):

Baggrunden for dette lovforslag, som vi har til behandling i dag, om udbygning af færgefarterne over Store Bælt, er jo det beslutningsforslag, som et flertal her i folketinget vedtog i maj måned 1983, hvor det blev pålagt ministeren for offentlige arbejder i folketingsåret 1983-84 at fremkomme med et forslag til en sammenlægning af færgefarterne på Store Bælt – det, vi også kalder første etape af sammenlagt færgefart.

Jeg skal sige, at socialdemokratiets engagement i dette forslag er ikke et for eller imod en fast forbindelse over Store Bælt. Jeg gentager: det er ikke et for eller imod en fast forbindelse over Store Bælt. Men vi vil meget gerne præcisere, at uanset hvilke holdninger man i øvrigt har til en fast forbindelse, er færgefarten – og det er på grund af indtil flere udsættelser af beslutningen om en fast forbindelse – blevet efterladt i en urimelig situation. Med forudsætning om anlæggelsen af en fast forbindelse har investeringerne på overfartsområdet naturligt måttet holdes på et minimum.

For at vi ikke i 1985 skulle være i den situation først at skulle igangsætte projekteringen af de sammenlagte overfarter, såfremt resultatet af drøftelserne om en fast forbindelse måtte blive en fornyet udsættelse, er vi altså gået ind i dette forslag.

Jeg vil sige om forslaget, at ministeren for offentlige arbejder bliver altså nødt til at om-

bygge dette forslag. For mig at se er det et forslag, som er meget, meget løst i sin opbygning. For mig at se er der for mange »kan« i dette forslag. Ministeren bliver altså nødt til at ombygge forslaget fra et »kan«-forslag til et »skal«-forslag. Det vil vi naturligvis se nærmere på i det kommende udvalgsarbejde.

Jeg skal slutte med at sige, at vi fik jo en redegørelse fra ministeren for offentlige arbejder i februar måned sidste år, nærmere betegnet den 15. februar 1983. I denne redegørelse siger ministeren på en af de sidste sider, at man vil foretage nogle undersøgelser omkring og til belysning af en række forhold vedrørende en fast forbindelse over Store Bælt, og dér vil man bruge tiden frem til foråret 1985. Jeg skal sige om disse undersøgelser, at dem kan ministeren for offentlige arbejder godt fortsætte med; vi skal altså ikke i socialdemokratiet stille ministeren hindringer i vejen herfor.

Vi kan altså støtte det lovforslag, som ministeren her har lagt frem – ja, oven i købet mere end regeringen selv, vil jeg tro – men som tidligere nævnt skal vi altså have omgjort forslaget fra et »kan«-forslag til et »skal«-forslag.

Ikast (KF):

I 1934 havde vi den første diskussion om den faste broforbindelse over Store Bælt. Det er nøjagtig 50 år siden. Hr. Risgaard Knudsen henviser til, at den første drøftelse fandt sted i 1908, men det var om en tunneløsning, her var broplanen ikke med. Jeg vil gerne slå fast, at det konservative folkeparti fortsat er tilhænger af en fast forbindelse over Store Bælt og giver den første prioritet.

Det fremsatte lovforslag, som ligger her, betragter vi som et alternativ, såfremt en udskydelse af Storebæltsdiskussionen i 1985 medfører, at vi ikke går i gang snarest muligt med en Storebæltsløsning. Men uanset det er vi villige til at forhandle videre i udvalget om dette forslag.

Vi har nogle betænkeligheder med hensyn til det økonomiske, der er skitseret på nuværende tidspunkt, det vil sige, om besparelserne på 40–50 mill. kr. kan holde stik. Det vil vi foretage nogle nærmere undersøgelser af, idet en investering på 700 mill. kr., hvis den kun kommer til at virke i 3–5 år, altså i perioden fra 1988 til 1992 eller 1993, er for stor